

Heerenveen 26 oktober 2021

Routes

Op verzoek van wethouder Jaap van Veen en uitvoeringsambtenaar Peter Gerrits hier een voorstel en advies betreffende de looproutes OV-station naar het centrum vice versa. Deze keer gericht op blinden en slechtzienden en veilige routes oversteekplaatsen en hindernissen. In samenwerking met Oogvereniging naar aanleiding “internationale dag van de witte stok”.

Eerst over wat blinden en slechtzienden nodig hebben op hun looproutes:

Veel mensen lopen er argeloos aan voorbij of herkennen het als ribbeltegels. Dat achter deze lijnen een ware taal schuil gaat is voor velen onbekend.

Slechtzienden en blinden weten wel beter. Tijdens hun mobiliteitstraining leren ze de herkenningspunten te gebruiken.

Zo zijn er in het oude straatbeeld voor hen belangrijke *natuurlijke gidslijnen*. Dit kunnen stoepranden zijn maar ook gevels van bebouwing, hekwerk, muurtjes, grasperken etc. Afhankelijk van de af te leggen route zijn er een aantal combinaties denkbaar.

Het lopen is voor hen natuurlijk het makkelijkste als ze een goede gidslijn kunnen volgen.

Deze vinden we tegenwoordig op elk station en zijn zeer handig. Mits er palen, prullenbakken, fietsen of koffers etc. rondom gezet worden. Een slechtziende loopt namelijk niet op de lijn. Die ribbel loopt niet lekker. Je legt je stok erin en loopt er naast. Dit betekent dus dat er aan weerskanten van de lijn voldoende loopruimte moet blijven. Een en ander dient volgens de Europese normen te zijn aangelegd. Deze normen zijn overal gelijk en spreken dezelfde taal.

De instelling voor slechtzienden Visio in Haren en Leeuwarden kan de gemeente hierover exacte informatie en advies geven. Het verdient daarom aandacht ook deze (voorgestelde) routes te laten checken door een deskundige.

De stad Gouda heeft dat goed begrepen en de route van inclusief het centrum zelf goed belijnd. Inmiddels zijn er meer steden die deze lijn voortzetten. Leeuwarden bijvoorbeeld. Heerenveen zou hierin mee kunnen gaan.

Op het NS-station is het na de oversteek vanaf het perron over de rails- afgelopen met de gidslijn en mag je het zelf uitzoeken. Omgeving busstation is daarentegen wel weer ruim voorzien. Tot aan het gebouw ‘Werkstate’ is er niets op aan te merken.

Over het algemeen kun je zeggen dat door het verdwijnen van stoepranden het voor slechtzienden en blinden onmogelijk is te bepalen waar een oversteek gemaakt kan worden. De stoeprand is voelbaar met de stok en markeert het einde van de stoep. N.B. bij de brug over de Heresloot ontbreekt er helaas duidelijke markering. Dit terwijl de oversteek over de K.R Poststraat naar de fietsenmaker wel goed is

aangegeven.

Dit noemen we een T-tje, bestaande uit rubber-signaaltegels en ribbel gidslijn. Ook van tegels, niet opgeverfd of opgespoten! De rubbertegels markeren een oversteekplaats. Dit is de norm.

Enkele jaren geleden is hier het een en ander aangelegd. Een T-tje ziet er volgens Heerenveen zo uit. Echter, deze is te klein en geeft helemaal niks aan. Mazzel als je hem kunt vinden met de stok. Je stapt er zomaar overheen! Kortom zo moet het dus niet!

Ook hier had de gemeente zich op de hoogte kunnen stellen van de geldende normen. Dat had een hoop geld en irritatie voorkomen.

Er is in het centrum van Heerenveen steeds meer gekozen voor gelijkvloerse bestrating. Dit heeft zeker voordelen voor mensen met wielen, rolstoelers, rollators etc. Helaas hebben blinden en slechtzienden het nakijken. Voor hen is er geen verschil tussen de straat, stoep of wat dan ook. Zelfs geleidehonden hebben moeite met deze vlakke bestrating.

< hier de oversteek Breedpad richting centrum.bij café Oase.

“Shared Space”

Ja, “Shared Space” is het toverwoord dat alles zou verbeteren.

Het plein bij het gemeentehuis is een ‘schoon’ voorbeeld hiervan.

De filosofie achter dit geheel valt geleidelijk aan in duigen nu de gebruikers ervan steeds vaker in de problemen komen. Niet voor niets heeft bv. de gemeente Leeuwarden alsnog markeringen aangebracht om de veiligheid te waarborgen.

Het plein bij het Heerenveense gemeentehuis is ook voor mensen met kinderen niet meer veilig te betreden. Komend vanaf de Trambrege, meteen al om de hoek van de K.R.Poststraat is het -door het verruimde terras van “Het Hoekske”-, dat je meteen de rijstraat op moet, en zie je daar maar te redden! De auto’s en fietsers krioelen om je heen. “Door het creëren van deze anarchie ontstaat een veilige omgeving”, zo luidt de filosofie. Het tegendeel is waar. Iedereen wordt onzeker en men let niet meer op. Dus het recht van de sterkste regeert.

Dat deze manier van aanleggen goedkoop is mag niet wegnemen dat het voor de zwakkere verkeersdeelnemers, zoals voetgangers en mensen met rollators,

kinderwagens, scootmobiel, taststok, geleidehond, hulphond etc. een bezoeking is!

Als VN panel stellen we het conflict vast. Shared space is ON-toegankelijk en in strijd met het VN besluit.

Markering

is de enige oplossing om nog wat veiligheid te creëren. Geef aan waar de voetganger zich veilig kan begeven.

Op dit plein en andere plaatsen in het centrum is de terrasdrift boven de verkeersveiligheid gesteld. Dus is het verkeersdeel steeds kleiner geworden en daarmee het risico vergroot op ongelukken.

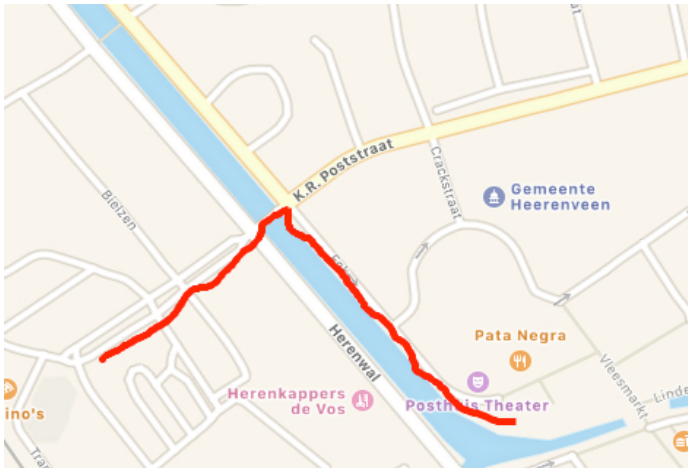
Handhaving

Hoe ga je om met handhaving als er geen parkeervakken zijn of stoep? Hoe zit het als je wordt aangereden op het plein? Is dat dan eigen schuld? Wat blijft er over van voorrangsregels?

Door het markeren verdwijnt de oorspronkelijke opzet en hopelijk ook de shared space. Helaas stellen we vast dat dit concept inmiddels een grote groep nieuwe gebruikers en oude tegen elkaar uitspeelt. Neem bv. de elektrische step, skateboard, rolstoel, scootmobiel, de rollator. Nu ook nog de onhoorbare auto’s en fietsers. Deze ontwikkeling vraagt om een oplossing en niet alleen maar voor gehandicapten en ouderen maar voor elke gebruiker.

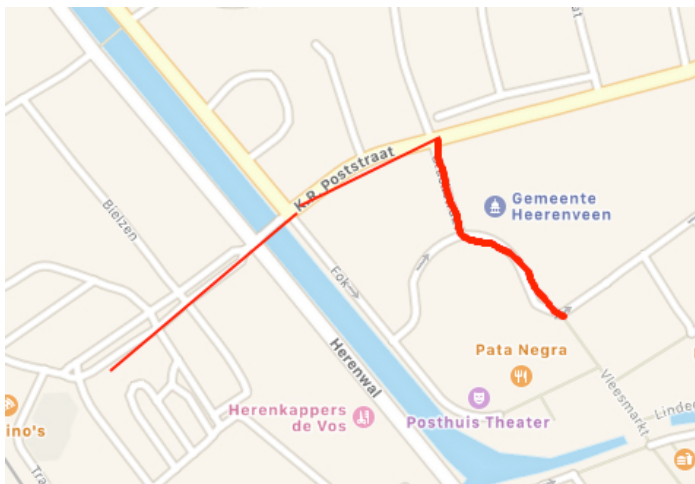

Routes OV-station naar centrum

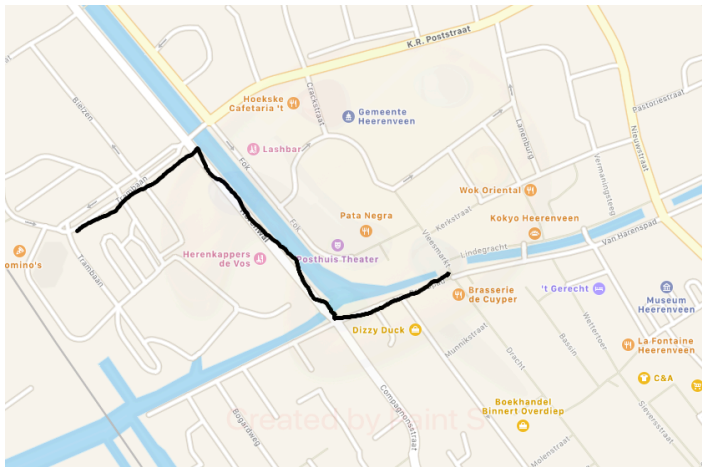
Via het Posthuis-Theater:
Hoewel de voor de hand liggende route vanaf het station rechtuit over de trambrug zou lijken, is dit juist erg lastig als je met stok loopt. Bij de brug ontbreekt de natuurlijke gidslijn als een stoeprand. Daarnaast sta je op een druk punt. Het verkeer met bussen over de K.R. Poststraat en het verkeer over de Heerenwal. Aan de overkant van de brug hetzelfde maar dan naar rechts met de Fok. Als je over dat stuk van de Fok en de Achter-de-Kerkstraat naar het POSTHUIS theater loopt, is de

stoep een leuke uitdaging. Aan rechterkant heb je de vele palen in de stoep en links de uitstekende entreetrappen van diverse panden en gemene hekjes. Hier zou een lange centrale ribbellijn echt op z'n plaats zijn om veilig bij het theater te komen.

<< Route via het gemeentehuis naar de overkluizing:

Deze route is ook niet echt handig want na de brug kom je een eindje verderop de Crackstraat, of eigenlijk op het Shared Space gebied, het voorterrein van het gemeentehuis. Daar is het zaak de rijweg aan te houden. Enorme bloembakken verspreiden de doorgang en geparkeerde auto's. Door de ruime opzet is het lastig oriënteren dus ook hier lange witte gidslijnen aanleggen, ribbeltegel. Het gemeentehuis zit daardoor goed verstopt.

<< Route via de Herenwal naar het centrum, de Overkluizing:

De aangegeven zwarte lijn is een mogelijke route, die voor blinden en slechtzienden als redelijk wordt ervaren. Hoewel niet ideaal maar wel handig. Het scheelt veel oversteken en je kunt redelijk simpel op de Overkluizing komen.

Deze route heb ik al diverse malen gelopen met mijn hond en zelfs met taststok. Ook andere slechtzienden in

Heerenveen ontdekken het voordeel van deze route. Tot aan de Trambrede is deze route hetzelfde als de overige. Echter steken we nu niet over maar volgen de stoep rechts de Heerenwal op richting Heerenwalsterbrug met een duidelijk stoeprand die je als gidslijn kunt volgen. Enige punt van hinder is deze brug. Daar is nu ook een vlakke kruising zonder markering of wat dan ook.

Hier zou met goede belijning en markering prima oversteekpunt kunnen komen. Ook is bij de recente renovatie op Breedpad gekozen voor gelijkvloers. Hierdoor is het de gidslijn rechts aanhouden dat betekent het hek van Kuipers' Verzekeringen volgen en gevel. Dan zou je recht over kunnen steken maar daar komt het terras van Oase als hindernis. Hoewel het niet kuis is moet je daar dan wel schuin oversteken, en links gaan lopen, om op de Overkluizing terecht te komen.

Hier op dit punt, op het Breedpad, met rechts de afslag naar de Gedempte Molenwijk, oversteken vraagt om een goede T-aanduiding en gidslijn.

Ideaal zou zijn: het Oase-terras aan de overkant weghalen, zodat er weer een stoep ontstaat. De dikke bloembak op de hoek bij Oase ook aan de kant. Dan kun je gewoon rechtuit oversteken. Stukje links en vervolgens recht door naar de Overkluizing.

Daar kun je dan vervolgens alle kanten op. Ook de verkeerde, want ook daar is geen duidelijke markering of gidslijn. Gelukkig hoor je wel dat je de gebouwen voorbij bent en voel je het verschil in bestrating.

Toch zou hier wederom met belijning d.m.v. ribbeltegels de verschillende routes aangegeven kunnen worden. Zeker nu de hekken zijn verdwenen aan de Lindegracht.

Tot Slot

Als VN Panel Toegankelijk Heerenveen adviseren wij met klem iemand van Visio de situatie en routes te laten checken om zo vooraf advies in te winnen over wat er precies nodig is en hoe een en ander volgens de geldende normen kan worden aangelegd. Zeker nu de boel toch op de schop gaat is het wijs dit meteen mee te nemen.

Volgens het VN verdrag zijn gemeentes verplicht om toegankelijkheid te waarborgen. Niemand uitgezonderd. Dit werpt een nieuw licht op de zaken.

Bij het ontwerp van nieuwe gebieden zal toegankelijkheid een prominente rol spelen. Voorheen was dat vaak de laatste fase en afhankelijk van coulance en sluitpost.

Die tijd is voorbij en vraagt om een goede samenwerking met ervaringsdeskundigen en juiste adviezen voor de lange termijn.

Hier werken we graag aan mee en zijn van harte bereid voorlichting, toelichting en advies te geven.

We zien uw reactie dan ook graag tegemoet.

Jacob Sijsma

Voorzitter / VN Panel Toegankelijk Heerenveen